

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE BESCHERMING ALS
MONUMENT, STADS- EN DORPSGEZICHT**

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHE-
DEN, AMBTENARENZAKEN EN SPORT,

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescher-
ming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, ge-
wijzigd bij decreet van 22 februari 1995 ;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot
hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzon-
dere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel
6, §1, I, 7°;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering
van 13 juli 1999 tot bepaling van de bevoegdheden
van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 01.04.1999
houdende vaststelling van de ontwerplijst van voor
bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsge-
zichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie
voor Monumenten en Landschappen van 03.02.2000,

B E S L U I T :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van
het decreet van 3 maart 1976:

Wegens zijn historische en artistieke waarde:

- als monument:

De Sint-Antonius-abtkerk van Opvelp met inbegrip van de kerk-
hofmuur met hekkens, gelegen te

Bierbeek (Opvelp), Hoegaardsesteenweg (OPV) ;

bekend ten kadaster:

Bierbeek, 4e afdeling, sectie A, perceelnummers 276A,
277B (DEEL).

Wegens zijn historische en artistieke waarde:

- als monument:

De pastorie van Opvelp met inbegrip van het voormalig koets-
huis, gelegen te

Bierbeek (Opvelp), Hoegaardsesteenweg (OPV) 10;

bekend ten kadaster:
Bierbeek, 4e afdeling, sectie A, perceelnummer 274A(DEEL).

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Oudste dorpswoning, Hoegaardsesteenweg 12, gelegen te
Bierbeek (Opvelp), Hoegaardsesteenweg(OPV) 12;

bekend ten kadaster:

Bierbeek, 4e afdeling, sectie A, perceelnummer 269F(DEEL).

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Plattelandswoning met inbegrip van de bijgebouwen, ommuring en
hekkens, Hoegaardsesteenweg 31, gelegen te
Bierbeek (Opvelp), Hoegaardsesteenweg(OPV) 31;

bekend ten kadaster:

Bierbeek, 4e afdeling, sectie D, perceelnummer 209D.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Het Jezüietenhof, gelegen te
Bierbeek (Opvelp), Velpestraat(OPV) 37;

bekend ten kadaster:

Bierbeek, 4e afdeling, sectie D, perceelnummers 221M(DEEL),
221N, 221P.

Wegens zijn historische waarde:

- als dorpsgezicht:

De dorpskern van Opvelp, gelegen te
Bierbeek (Opvelp), Velpestraat(OPV); Hoegaardsesteenweg(OPV);
Verbranden Toren(OPV) ;

bekend ten kadaster:

Bierbeek, 4e afdeling, sectie A, perceelnummers 260A, 261D,
262P, 262S, 263K, 264L, 265H, 266C, 267C, 269F(DEEL), 270C,
272B, 273A, 274A(DEEL), 275C, 277B(DEEL), 278B, 278C, 279F,
280C, 281L, 281M, 283B, 283D, 283E, 283F, 283G, 284A, 285A,
285C, 285D, 285E, 286C, 286F, 286G, 287A, 287D, 287E, 287H,
287K, 287L, 287M, 288C, 288E, 291D, 293C, 293D, 294C, 294D,
295C, 295D, 295H, 296C, 296E, 296F, 298B, 298G, 298K, 299C,
302N, 303H, 303N, 304C, 305B, 305C, 305D, 305E, 305F, 306C,
306D, 307A, 316, 317B, 317C, 318, 319, 328A;

Bierbeek, 4e afdeling, sectie D, perceelnummers 209D, 210C,
211B, 212A, 213G(DEEL), 213H, 214F, 218V2, 221M(DEEL), 224S,
224T, 224W, 224Y, 225A2, 225W, 225X, 225Y, 227A3, 227B3.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Het zgn. Berkenhof, gelegen te
Bierbeek (Opvelp), Weg tussen Weiden(OPV) 14;

bekend ten kadaster:

Bierbeek, 4e afdeling, sectie D, perceelnummer 151A(DEEL).

Wegens zijn historische waarde:

- als dorpsgezicht:

De onmiddellijke omgeving van het zgn. Berkenhof, gelegen te
Bierbeek (Opvelp), Culostraat(OPV) ; Kapelstraat(OPV) ; Per-

restraat(OPV) ; Weg tussen Weiden(OPV) ;
bekend ten kadaster:
Bierbeek, 4e afdeling, sectie B, perceelnummers 32, 33, 34,
35;
Bierbeek, 4e afdeling, sectie D, perceelnummers 135F, 135G,
136, 144B, 144C, 144D, 144E, 145A, 145B, 146A, 146B, 147,
148B, 149C, 149D, 150B, 151A(DEEL), 152C, 152D, 154C.

Art. 2.

De **historische** waarde van de Sint-Antonius-abtkerk wordt als volgt omschreven:

in oorsprong wellicht een castrale kapel en voormalige afhankelijkheid van de abdij van Maagdendal te Oplinter, die er vanaf 1223 tot met de Franse Revolutie het patronaats- en tiendenrecht bezat dateert de huidige kerk van 1770-1772 toen ze volledig werd heropgetrokken, vermoedelijk op de funderingen van de oude romaanse kerk.

Architectuurhistorisch vormt de Sint-Antonius-abt een goed bewaard voorbeeld van een homogeen classicistische, bak- en kalkstenen plattelandskerk bestaande uit een vier traveeën diep, driebeukig schip, een ingebouwde westtoren en een driezijdig afgesloten, rechthoekig koor met aansluitende sacristie.

De typologische gaafheid van het geheel wordt nog onderstreept door de dominante ligging op een hoogte, te midden van een volledig ommuurd kerkhof dat nog steeds als begraafplaats functioneert.

De **artistieke** waarde van de Sint-Antonius-abtkerk wordt als volgt omschreven:

verzorgd, homogeen wit geschilderd Louis XV-interieur, gearticuleerd door rondbogen op vierkante pijlers die een geprofileerde kroonlijst dragen waarboven een vlakke zoldering op een uitvergroete kooflijst. Een eveneens overwegend uit dezelfde periode daterend meubilair wordt aangevuld met een collectie waardevolle houtsculpturen uit de 16de-18de eeuw.

De **historische** waarde van de pastorie wordt als volgt omschreven:

gaaf bewaard voorbeeld van een ca. 1780 te dateren plattelandspastorie in de vorm van een vijf traveeën breed en twee bouwlagen hoog, bak- en kalkstenen dubbelhuis waarbij het classicistisch karakter zich manifesteert in een symmetrische en evenwichtige gevelopbouw, bepaald door de hoge, rechthoekige deur- en vensteromlijstingen met trapeziumvormige sluitsteen.

Het haakse dienstgebouw met de dichtgemetselde korfboogopeningen van het koetshuis refereert vermoedelijk naar een oudere bouwphase.

De **artistieke** waarde van de pastorie wordt als volgt omschreven:

het interieur met traditionele binnenindeling toont een verzorgde Louis XV-afwerking met eiken balustertrap en stucplafonds en schouwboezems met rocaillerversiering.

De **historische** waarde van de woning Hoegaardsesteenweg 12 wordt als volgt omschreven:

oudste dorpswoning, in de vorm van een eenlaags, vier traveeën groot breedhuis met gevelopschrift SEBASTIEN/PIERRE/1753, en als enige in het dorp, op de kopgevels met muurvlechtingen en muizentandfries na, volledig opgetrokken in Gobertangesteent met laat-barokke korfboogdeur en ovaalrond bovenlicht.

De **historische** waarde van de woning Hoegaardsesteenweg 31 wordt als volgt omschreven:

typologisch goed bewaard voorbeeld van een rijkere plattelandswoning, volgens een gevelsteen in 1837 gebouwd door koster J. NOE, in de vorm van een traditioneel opgevat bakstenen dubbelhuis met twee bouwlagen van vijf traveeën onder pannen zadeldak met beperkt gebruik van natuursteen en met symmetrische voor- en achtergevel.

De **historische** waarde van het Jezuietenhof wordt als volgt omschreven:

oorspronkelijk leen van de heren van Opvelp, sinds 1515 vermeld als eigendom van de familie Everaerts, in opeenvolgende generaties meier en rentmeester van de dorpsheer, die er ca. 1500 een "hooghuis" met dienstgebouwen liet optrekken, waarna het ruim 40 bunder groot landbouwcomplex in 1648 werd verkocht aan het Leuvense Jezuietencollege, verantwoordelijk voor de ingrijpende verbouwingen van 1761. Na de afschaffing van de orde in 1773 kwam de hoeve achtereenvolgens in het bezit van de Leuvense professor Josse Leplat (1782) en de landbouwersfamilies Huens (1794) en Vranckx (ca. 1918), waarna de exploitatie werd stopgezet in 1965.

Deze stilistisch heterogene, bak- en kalkstenen semi-gesloten vierkanthoeve, waarvan aanleg en algemeen voorkomen grotendeels teruggrijpt tot de verbouwing van 1761, illustreert aan de hand van diverse bouwsporen de evolutie van een begin 16de eeuwse uitbating met vakwerkconstructies in los verband rond een erf gegroepeerd naar een versteende semi-gesloten vierkanthoeve in 1761, met als eigenaardigheid de aanwezigheid van twee langsschuren (1761 en 1886) verwijzend naar een tijdelijke opdeling van de hoeve.

De **historische** waarde van de dorpskern wordt als volgt omschreven:

vruchtbare leemstreek uitgebouwd ter hoogte van de kruising van de Velve en de Hoegaardsebaan, de oude verbindingsweg Leuven) Hoegaarden. Typerend voor de ruimtelijke structuur is de "plaetse", een driesvormige verbreding ter hoogte van deze kruising, met geconcentreerde bebouwing en direct eropaansluitend de toegangsdreef tot het verdwenen dorpskasteel dat tijdens het Ancien Régime de zetel vormde van een kleine heerlijkheid.

De **historische** waarde van het zgn. Berkenhof wordt als volgt omschreven:

voormalige hoeve van het Leuvense Van Dalecollege, op de vermoedelijk pas in 1862 voltooide westvleugel na, in 1775 gebouwd in opdracht van collegepresident A. D. Mosselman

(† 1780), waarna de hoeve samen met haar ruim 110 ha groot areaal tijdens de Franse Revolutie overging in privé-bezit. Met zijn monumentale driebeukige langsschuur en omvangrijke paarden- en koestallen, de laatsten overwelfd met Boheemse kappen, behoort het zgn. Berkenhof typologisch tot de grote Brabantse gesloten vierkanthoeven zoals men die aantreft in deze vruchtbare leemstreek.

Stilistisch illustreert het hoevecomplex de overgangsfase van de zgn. bak- en zandsteenstijl naar het Frans geïnspireerde classicisme wat voornamelijk tot uiting komt in het ruim bemeten, met grote ramen naar buiten toe opengewerkt woonhuis waar traditionele kruisvensters zonder ontlastingsbogen worden gecombineerd met een Louis XV-getinte hardstenen steekboogdeur met bladmotief.

De **historische** waarde van de onmiddellijke omgeving van het zgn. Berkenhof wordt als volgt omschreven: de directe, er visueel mee verbonden omgeving namelijk de omliggende akkers en weiden, waaronder de relictten van een ruim 3 ha grote hoogstamboomgaard vormt niet alleen de kern van het historisch areaal, maar is tevens bepalend voor de beeldvorming van deze monumentale, dominant op een heuvel ingeplante, geïsoleerde vierkanthoeve.

Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 15 mei 2000

VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, AMBTENAREN-
ZAKEN EN SPORT,

Johan SAUWENS.